

VERSLAG

Vergadering
**Raadscommissie Zorg, Welzijn en
Samenleving**

Omroepkamer

25 juni 2025

Index verslag vergadering raadscommissie

Zorg, Welzijn en Samenleving

Woensdag 25 juni 2025

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen, toezeggingenlijst en prioriteitenagenda <ul style="list-style-type: none"> - Mededelingen voorzitter - Mededelingen college - Vragen n.a.v. de toezeggingenlijst en de prioriteitenagenda 	3
3.	Vragen aan het college, portefeuilles Zorg, Welzijn en Samenleving	3
4.	Regionale Samenwerking: Werkvoorzieningsschap Tomingroep	4
5.	Beeldvorming Zienswijze startnotitie preventie- en handhavingsplan Alcohol en middelen 2026-2029	4
6.	Oordeelsvorming Zienswijze startnotitie preventie- en handhavingsplan Alcohol en middelen 2026-2029	6
7.	Beeldvorming Beleidsagenda Gezondheid	8
8.	Oordeelsvorming Beleidsagenda Gezondheid	11
9.	Beeldvorming Jaarstukken 2024 en zienswijze begroting Tomin 2026	14
10.	Oordeelsvorming Jaarstukken 2024 en zienswijze begroting Tomin 2026	16
11.	Beeldvorming Visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf	18
12.	Oordeelsvorming Visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf	20

RAADSCOMMISSIE ZORG, WELZIJN EN SAMENLEVING

WOENSDAG 25 juni 2025

Locatie: Dudokkamer

Voorzitter: mw. B. Verweij

Griffier: A.J. van Eerde

Aanwezigen bij aanvang:

fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriss en mw. R. de Jong-Schrijvers; D66: R.J. Proos; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: H. Koç; PvdA: mw. M. Dankbaar; SP: G. Dunker; ChristenUnie: mw. M. Hildering-Spoelstra; BVNL: mw. A. Leeuwin.

College: B. Heller, wethouder.

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter:

- opent de commissievergadering om 20.00 uur en heet iedereen van harte welkom;
- legt de werking van het nieuwe vergadersysteem uit, met welk systeem de kwaliteit van de geluids- en beeldopnames zal verbeteren.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen, toezeggingenlijst en prioriteitenagenda

- Mededelingen voorzitter
- Mededelingen college
- Vragen n.a.v. de toezeggingenlijst en de prioriteitenagenda

Er zijn geen vragen en/of opmerkingen.

3. Vragen aan het college over portefeuilles Zorg, Welzijn en Samenleving

Inspreekster

Mevrouw **L. Nieuwenhuis (coördinator Sun Noodhulp)**

- bespreekt de resultaten van SUN Noodhulp van het eerste halfjaar van januari tot en met mei 2025;
- deelt mee dat SUN Hilversum op 9 oktober 2024 is opgericht en sinds 6 januari 2025 operationeel is; professionele hulp- en dienstverleners kunnen bij SUN een financiële gift of renteloze lening voor hun cliënten in urgente financiële nood aanvragen; de gemeente financiert de bureaunkosten voor drie jaar; donateurs voorzien in geld, goederen en diensten; hun donaties gaan voor 100% naar de cliënten;
- wil met noodhulp perspectief bieden aan mensen in financiële noodsituaties; het gaat daarbij om basisvoorzieningen, waar wettelijke en gemeentelijke voorzieningen geen of geen tijdige oplossingen bieden; de noodhulp is geen eindoplossing maar een brug naar een meer duurzame oplossing;
- heeft in januari t/m mei 54 aanvragen voor noodhulp gehad, waarvan er 40 zijn toegekend;
- vertelt dat de meeste aanvragen gaan over wonen, huishoudelijke apparatuur en borg voor de eerste maand huur;
- licht toe dat een gemiddelde aanvraag € 600,- betreft;
- ontvangt driekwart aanvragen van alleenstaanden en een kwart van gezinnen;
- werkt samen met Stichting Anders, die tandartsdagen organiseert, bij de eerste dag waren er 65 hulpvragen ontvangen; de hulpaanvragen lopen nog steeds door.
- concludeert voorzichtig dat hulpverleners meerwaarde zien bij SUN Hilversum, omdat er budget is voor noodsituaties; het sociaal minimum maakt mensen kwetsbaar en dat is ontoereikend; mensen hebben geen buffers en hebben geen ruimte voor onvoorziene uitgaven

- noemt mondzorg een landelijk probleem;
- pleit voor een mondzorgbudget voor SUN of in de bijzondere bijstand.

De VVD:

- informeert of er bij de gemeente een regelvrij budget is; wethouder **Heller** antwoordt daarop bevestigend.

De ChristenUnie:

- informeert naar samenwerkende partners; mevrouw **Nieuwenhuis** werkt samen met Gamma, de Weesfiets Pakaan, de Kringloper, tandartsen, tandtechnisch laboratorium Cordent en vrijwilligersorganisaties en vrijwillige thuishulp.

De PvdA:

- vraagt of de tandartsen op vrijwillige basis meewerken en voor wie tandzorg bedoelt is; mevrouw **Nieuwenhuis** gaat het om noodhulp; vier praktijken werken vrijwillig en pro deo mee en gaven aan ook mensen te willen zien die normaal niet naar de tandarts gaan.

4. Samenwerking: Werkvoorzieningsschap Tomingroep (GR)

Wethouder Heller:

- deelt mee dat de cijfers van de Tomin bv nog niet stabiel zijn, maar circa € 900.000,- meer negatief zijn; het geconsolideerd verlies (schap en bv) wordt dan € 3,8 miljoen in plaats van € 2,9 miljoen negatief. Dat heeft geen consequenties voor het schap. Cijfers zijn inmiddels goedgekeurd door de accountant.

5. Beeldvorming Zienswijze startnotitie Preventie- en handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026-2029

Woordvoerders:

fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriss; D66: R.J. Proos; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: H. Koç; PvdA: mw. M. Dankbaar; SP: G. Dunker; ChristenUnie: mw. M. Hildering Spoelstra; BVNL: mw. A. Leeuwin.

College: G.J. van Voorden, wethouder.

Ambtelijke ondersteuning: P. Defferding

De voorzitter:

- deelt mee dat de raad met het voorstel op de hoogte wordt gesteld van de startnotitie Preventie- en handhavingsplan alcohol en middelen 2026 - 2029 en de voorgestelde zienswijze hierop;
- vervolgt dat nadat de startnotitie Preventie en handhavingsplan alcohol en middelen 2026-2029 ter inzage heeft gelegen in de regio (incl. Eemnes) het nieuwe preventie en handhavingsplan zal worden voorbereid; eind 2025 zal het definitieve plan ter vaststelling aan de gemeenteraden worden aangeboden, naar verwachting in de raadsvergadering van 10 december 2025 zijn.
- merkt op dat het voorstel aan de raad is om de zienswijze op vast te stellen en deze kenbaar te maken aan de regio Gooi en Vechtstreek

GroenLinks:

- vraagt wat er in plaats van de toevoeging op roken en vaperen minder zal gebeuren, dit omdat het budget hetzelfde blijft; wethouder **Van Voorden** deelt de zorgen over de kosten, maar wel zijn efficiencyvoordelen te behalen; er wordt gewerkt met meer effectieve methoden; ook wordt er gezamenlijk ingekocht.

Hart voor Hilversum:

- wil weten welke lokale partijen willen meedoen en wat mogelijke knelpunten zijn; wethouder **Van Voorden** vindt dat uitwerking, maar er zijn al goede contacten met scholen en Tergooi.

De ChristenUnie:

- wil weten hoe de voorbeeldrol van de ouders vorm krijgt en hoe daarop winst te behalen is; wethouder **Van Voorden** vindt dat ook iets voor de uitwerking; **ambtelijk** wordt aangegeven dat er regelmatig interactieve sessies met ouders zijn, er is dus al regelmatig aandacht voor.

De PvdA:

- informeert naar de afstemming tussen preventie en repressie: de heer **Defferding** legt uit dat dealen bij scholen een taak voor de politie is; schenken aan minderjarigen en leeftijdscontrole is daarentegen een taak voor de gemeente, die als centrumgemeente ook een rol voor de hele regio heeft, waarbij er aandacht is voor preventie en repressie;
- informeert hoe die samenwerking tussen preventie en repressie tot stand komt; de heer **Defferding** neemt bij alcoholgebruik preventieve maatregelen via onder meer folders; alcoholverstrekkers worden ook bezocht door handhaving en er worden testkopen gedaan; gaat een testkoop mis, dan volgt er voorlichting over hoe het beter kan.

De VVD:

- vraagt of in de startnotie ludieke acties worden opgenomen; wethouder **Van Voorden** wil die ook effectief laten zijn; het mooiste is als ludiek en effectief samengaat, wat de leidraad is;
- wil bewezen methoden laten meenemen; wethouder **Van Voorden** doet dat ook.

De SP:

- mist de transformatie naar gezondheid toe; wethouder **Van Voorden** legt die verbinding wel, met een inzet op roken en vaperen, wat nog beter kan dan in het verleden; er is een beleidsmedewerker gezondheid die de verbindende schakel tussen programma's wordt; ook heeft Hilversum een regisserende rol met handhaving en ook is er continu verbinding met de GGD.

D66:

- vraagt waarom dealen en harddrugs in de startnotitie niet genoemd worden; wethouder **Van Voorden** stelt dat die onder bescherming en opvang vallen en in dat programma zitten; hier gaat het meer om softdrugs en alcohol.

De ChristenUnie:

- vraagt of het programma rookvrije generatie lokaal te financieren is; wethouder **Van Voorden** wil daarmee doorgaan en dat komt terug in het programma; hij is bezig met lokale financiering.; dit wordt straks onderdeel van de begroting en bezien wordt straks of er daarvoor middelen voldoende zijn of dat er geld bij moet.

Democraten Hilversum:

- wil weten hoe effectiviteit van bewustwordingscampagnes worden gemeten; **ambtelijk** wordt aangegeven dat er een vierjaarlijkse monitor over gebruik is en de gemeente altijd gebruik maakt van bestaande campagnes en interventies, die tevoren worden gecheckt op bewezen effectiviteit; de GGD gaat niet zelf monitoren;
- vraagt of campagnes regionaal of landelijk tot stand komen; **ambtelijk** wordt daarop geantwoord dat het gaat om regionaal in te bedden landelijke campagnes, met dus een couleur locale; wethouder **Van Voorden** gaat het om een maatschappelijk vraagstuk, waarover een maatschappelijk gesprek moet gaan ontstaan.

Het CDA:

- wil weten hoe de effectiviteit van interventies te meten is; de meeste ouders doen iets aan de Nixx tot 18-afpraak; hoe kan dat een plek krijgen in het plan van aanpak; wethouder **Van Voorden** ziet dat de Nixx-campagne best gewerkt heeft; het gaat ook om het voorhanden zijn van drank en de voorbeeldrol van ouders; **ambtelijk** wordt gesteld dat effectiviteit ook

afhankelijk is van omgevingsfactoren; in bepaalde wijken is er een rookvrije aanpak met sleutelfiguren en ervaringsdeskundigen.

De PvdA:

- vraagt of mysteryshoppers tegen vaperen ingezet kunnen worden; de heer **Defferding** weet dat vapes en andere verboden middelen via social media besteld kunnen worden; als men daarop wil handhaven heeft de politie daarvoor bevoegdheden en middelen; Handhaving moet daarmee verbinding zoeken; met Handhaving mysteryshoppers inzetten begeeft men zich op glad ijs als men andere dingen aantreft dan vapes.

De SP:

- vraagt of er reden is voor niet in de notitie staan van telefoongebruik; wethouder **Van Voorden** reageert dat dat niet thuishoort in het programma en behoort tot het gezondheidsbeleid.

6. Oordeelsvorming Zienswijze startnotitie Preventie- en handavingsplan Alcohol en Middelen 2026-2029

Woordvoerders:

fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriess; D66: R.J. Proos; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: H. Koç; PvdA: mw. M. Dankbaar; SP: G. Dunker; ChristenUnie: mw. M. Hildering Spoelstra; BVNL: mw. A Leeuwin.

College: G.J. van Voorden, wethouder.

Hart voor Hilversum:

- kijkt in de basis positief naar de startnotitie en waardeert de duidelijke verbinding tussen preventie en handhaving;
- vindt de aandacht voor jongeren en ouders sterk, evenals het meenemen van nieuwe thema's, zoals alcoholgebruik bij zwangerschap, wat vraagt om meer dan regels alleen, zoals betrokkenheid, samenwerking en gerichte voorlichting;
- benadrukt de uitvoerbaarheid; de ambities zijn groot en de praktijk moet kunnen volgen; boea's, handhavers en scholen hebben al veel taken en er moeten dus uitvoeringskracht, tijd en aanwezig zijn;
- steunt de richting van de notitie.

De ChristenUnie:

- vindt het fijn dat wetenschappelijke richtlijnen worden gevolgd er samenwerking wordt gezocht met de GGD, politie en Handhaving en dat het wiel niet opnieuw wordt uitgevonden;
- vraagt te blijven investeren in gezinnen;
- suggereert niet alleen over jongeren te praten, maar hen ook te betrekken, bijvoorbeeld bij een thema-avond i.h.k.v. Pizza & Politiek;
- vraagt doelen meer te specificeren en te koppelen aan het DIN.

GroenLinks:

- begrijpt de combinatie met roken en vaperen en is bezorgd dat daarmee geen middelen gemoeid zijn;
- begrijpt dat er meer wordt gevraagd zonder extra middelen en wil zien wat dat precies betekent; kan alles met een efficiëncyslag of wat men minder gaat doen;
- wil de verbinding maken en een ketenaanpak verzorgen; gezond leven zou men makkelijker moeten maken; als iemand in beeld komt kan die worden toegeleid naar een stopperscursus.

D66:

- kijkt heel positief naar de startnotitie, maar heeft zorgen over het budget;
- raadt aan geen extra budget af te wachten, maar dat al vrij te maken om al maatregelen te nemen, omdat middelengebruik een groot probleem is.

De VVD:

- vindt de startnotitie positief en preventie en handhaving belangrijk;
- wil meer inzetten op het terugdringen van alcoholgebruik, de rookvrije generatie en de verantwoordelijkheid van de ouders;
- suggereert ludieke acties en als mediastad theatervoorstellen te ontwikkelen en scholen daarvan gebruik te laten maken;
- pleit voor een positieve benadering en een challenge bij horecabedrijven uit te zetten over het ontwikkelen van de beste alcoholvrije cocktail.

Fractie Durlacher:

- gelooft in een samenleving waar mensen zelf keuzes kunnen maken en waar de overheid ondersteunt en niet stuurt;
- ziet de startnotitie goede bedoelingen bevatten, deelt de zorgen over middelengebruik onder jongeren en steunt het uitgangspunt van preventie, maar vraagt tegelijkertijd aandacht voor balans;
- wil waken voor een benadering waar beleid onbedoeld doorslaat in drang of betutteling, echte gedragsverandering komt van binnenuit;
- stelt dat jongeren die zich gezien en betrokken voelen minder behoefte hebben aan middelen en ouders die ondersteund worden in hun rol het verschil maken;
- pleit voor beleid dat uitgaat van vertrouwen in inwoners, waarin ouders, jongeren en scholen partners zijn en niet slechts doelgroepen en waar preventie draait om voorlichting en zelfredzaamheid en niet om controle of sturing;
- informeert naar concrete maatregelen en vraagt welke beleidsvrijheid Hilversum regionaal houdt;
- pleit voor bewustwording, verbondenheid en perspectief, voor beleid dat jongeren sterker maakt en niet volgamer en een gemeente die inwoners als bondgenoten ziet, en niet als risico's; geen opgeheven vingertje, maar een uitgestoken hand.
- hoopt dat het plan niet alleen inzet op voorkoming van problemen, maar ook op het versterken van de positieve gezondheid en veerkracht, want uiteindelijk is dat de basis van echte preventie.

De PvdA:

- noemt het zorgwekkend dat in Hilversum het gebruik van alcohol, nicotine en hasj door jongeren boven het landelijk gemiddelde ligt;
- waardeert de inzet op evidence based werken, een integrale aanpak met regelgeving, educatie en preventie;
- wil meer aandacht voor educatie en voorlichting naar ouders toe om het gesprek met hun kinderen aan te gaan;
- vindt een theatervoorstelling op scholen een goed idee, maar ook info verstrekken via clubhuizen en de bibliotheek.

De SP:

- kan zich vinden in de startnotitie en vindt het mooi dat er preventie onder jongeren is;
- heeft het gevoel dat meer in jongeren zelf geïnvesteerd zou moeten worden: een vaste plek voor hen, waar ze ook activiteiten organiseren;
- maakt zich zorgen over het meer doen met hetzelfde inkomen;
- hoopt dat alles gaat werken en de raad niet op een te laat tijdstip te horen krijgt niet meer te kunnen sturen.

Het CDA:

- ziet de goede elementen in de notitie staat;
- is benieuwd hoe maatregelen tegen vapes worden ingevoerd;
- vraagt aandacht voor de uitkomst van de evaluatie, die kan bijdragen aan het aanscherpen van de effectiviteit van beleid.

Democraten Hilversum:

- vindt de startnotitie prima;
- zou het gemiddelde van het middelengebruik willen halen en als gemeente daaronder terecht willen komen;
- vindt de grootste winst bij de verstrekkers en de bron te halen en wil daarop focussen.
- raadt aan niet te lang te wachten met de terugkoppeling.

Debat

Wethouder Van Voorden:

- herkent het belang van de ketenaanpak, waarvoor er oog is en waarmee het college al bezig is.

De ChristenUnie:

- vraagt of de nu zeer toegankelijke verstrekking van middelen een motie waard is; **Democraten Hilversum** is daarvoor; financiële middelen en capaciteit zijn namelijk beperkt.

De VVD:

- vraagt hoe de handhaving eruit zou zien; de heer **Defferding** stelt dat inzet van politie in het IVP opgenomen moet worden; drugshandel op straat staat daar al in en daar is al aandacht voor; de politie heeft zicht op handel in verdovende middelen; wethouder **Van Voorden** heeft ook een convenant met scholen gesproken.

Advisering aan de raad

D66, Hart voor Hilversum, de SP, de PvdA, Fractie Durlacher en Democraten Hilversum adviseren positief zonder debat.

De **ChristenUnie** adviseert positief en neemt het stuk mee terug naar haar fractie.

Het **CDA** adviseert zonder debat.

GroenLinks adviseert met debat.

De **VVD** twijfelt over de het opnemen van de verantwoordelijkheid van ouders in de startnotitie.

7. Beeldvorming Beleidsagenda gezondheid (1.08)

Woordvoerders:

*fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriess; D66: G. Reichman; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: mw. M. Dankbaar; SP: G. Dunker; ChristenUnie: mw. M. Hildering-Spoelstra; BVNL: mw. A. Leeuwin
College: G.J. van Voorden, wethouder.
Ambtelijke ondersteuning: R. Morello.*

De voorzitter:

- licht toe dat de Beleidsagenda gezondheid 2025-2030 “Gezondheid Verbindt” het streven van de gemeente Hilversum vertaalt om een gezonde gemeente te zijn voor al haar inwoners naar een integrale beleidsagenda, wat aansluit op de doelstelling uit de Omgevingsvisie 2040 om ‘sociaaleconomische- en gezondheidsverschillen binnen de gemeente te verkleinen’;
- vermeldt het in de startnotitie Beleidsagenda gezondheid opgenomen uitgangspunt van ‘gezondheid in en voor al het beleid’, waarvoor is gekozen, omdat gezondheid grotendeels wordt bepaald door externe factoren, zoals bestaanszekerheid, leefomgeving, opleidingsniveau en sociale relaties;
- vervolgt dat om gezondheid te versterken integrale inzet nodig is vanuit verschillende beleidsvelden; de beleidsagenda zorgt daarom voor een gezamenlijke visie en aanpak die domeinoverstijgend is, aan de hand van zeven actielijnen.

De PvdA:

- informeert naar rijks gelden voor schoollunches en waarom die er slechts zijn voor drie scholen; wethouder **Van Voorden** streeft ook gerichtheid na en begint met drie scholen; rijks gelden zijn GALA-gelden die een keer ophouden; nu wordt uitgegaan van de bestaande situatie;
- vraagt of er in Hilversum slechts drie scholen in kwetsbare wijken zijn; wethouder **Van Voorden** begint met drie scholen.

Hart voor Hilversum:

- informeert of de huidige personele inzet van 1 fte toereikend is om richting 2030 voldoende coördinatie te waarborgen, vooral als beleid breder gedragen wordt of wordt opgeschaald; wethouder **Van Voorden** heeft de bedoeling dat gezondheid in alle beleid terugkomt, waardoor alle ambtenaren bijdragen aan gezond leven en gezond Hilversum.

Democraten Hilversum:

- vraagt hoe zij het voornemen van een IBS bij nieuw beleid moet interpreteren; wethouder **Van Voorden** is aan het experimenteren en wil dat punt meenemen in elk raadsvoorstel;
- wil weten op welke termijn die scan aan beleidsstukken wordt toegevoegd; wethouder **Van Voorden** voegt de scan niet toe, maar wel de uitkomsten daarvan en kan dat bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van de gebiedsagenda's doen; het gaat om grote agenda's waar gezondheid een groot thema is.
- verwacht ook bij ontwikkellocaties een scan uit te voeren en de uitkomsten toe te voegen in bijlagen van het raadsvoorstel; wethouder **Van Voorden** wil na vaststelling van het stuk in relevante beleidsvoorstellen een kopje over gezondheid toevoegen.

De ChristenUnie:

- informeert naar meer initiatieven dan telefoongebruik die regionaal onder de aandacht komen; wethouder **Van Voorden** gaat het om een lokaal programma; het thema leeft echt; er is Hilversum Mediawijs, waarbij leerlingen uit de eerste klas worden meegenomen in social media, de invloed van fake nieuws en influencers.

D66:

- vraagt hoe zonder aanvullende financiering wat extra's is te doen; wethouder **Van Voorden** doet extra's met de GALA-middelen; als gezondheid een plek moet krijgen, moet men normale programma's richten en gezondheid daarvan onderdeel maken;
- vraagt of geld van andere beleidsterreinen naar gezondheid verschuift; wethouder **Van Voorden** denkt dat niet, maar wel dat programma's anders worden uitgevoerd.

De SP:

- vraagt of er aansluiting is met het inclusiebeleid; wethouder **Van Voorden** heeft die aansluiting zeker geborgd.

Het CDA:

- vindt het creëren van ontmoetingsfuncties mooi, maar vraagt of dat wishfull thinking is in verband met gebrek aan ruimte; wethouder **Van Voorden** ziet die mogelijkheid wel; bij jongerencentra is mee te denken over programmering; Young Hilversummers zijn bezig met een locatie; hij sluit aan bij waar de energie zit in plaats van eigen functies op te starten;
- denkt voor de toekomst naast jongeren ook aan andere leeftijdscategorieën en bijvoorbeeld aan wat men aan ontmoetingsplekken kan doen met wooncomplexen; wethouder **Van Voorden** ziet dat mensen in de Zeverijnflat buiten gaat zitten om elkaar te ontmoeten; er kunnen afspraken komen met woningcorporaties.

GroenLinks:

- vraagt hoe het college kijkt naar voorzieningen/partners die zich met gezondheid bezig houden; wethouder **Van Voorden** noemt Versa en de GGD en wil positieve gezondheid daarbij meenemen; er is op andere domeinen nog zendingswerk te verrichten;
- wil weten of in de toekomst voldoende gezondheidsvoorzieningen aanwezig zijn om gezondheid te stimuleren; wethouder **Van Voorden** gaat in gesprek met de eerste lijn en hoe partijen elkaar beter kunnen vinden; het college is niet verantwoordelijk voor huisvesting van huisartsenpraktijken, maar maakt wel een nota over maatschappelijk vastgoed; meer ingrediënten komen samen in zo'n vastgoedplan en de woonzorgvisie; het gaat om het verdelen van schaarste in een mooie en aantrekkelijke regio.

De VVD:

- informeert naar de sociale kaart; wethouder **Van Voorden** kondigt die aan in het najaar;
- vraagt waarom die zo lang op zich laat wachten; wethouder **Van Voorden** wijst op diverse informatie die op één plek te ontsluiten is; er is ook een plan voor vrijwillige inzet.

De SP:

- is benieuwd of er oog is voor mensen die niet gezond worden; wethouder **Van Voorden** stelt dat iedereen kwetsbaar is en af en toe hulp nodig heeft; de aanpak gaat uit van positieve gezondheid en wat men wel kan.

De ChristenUnie:

- informeert hoe de inzet is op de citydeal gezonde voedselomgeving, bijvoorbeeld op scholen; de heer **Morello** is daarover nog in gesprek; samen met de GGD wordt gekeken hoe een gezonde voedselomgeving een plek kan krijgen; **ambtelijk** wordt aanvullend aangegeven dat er hedenmiddag een bijeenkomst was over een duurzame voedselomgeving, waarin Amsterdam voorop loopt; de citydeal geeft faciliteiten, waaronder een kaart die laat zien hoe de voedselomgeving eruit ziet; bij een rode kleur daarop zijn er in het betreffende gebied veel fastfoodketens, waardoor men zeggen met die wijk aan de slag te gaan; het gaat dus om veel informatie en middelen die te gebruiken zijn om tot gericht beleid in een gebied te komen; daarnaast zijn er al gerichte interventies.

De VVD:

- vraagt waarom jeugdzorg en huisartsen niet in de nota zijn opgenomen; wethouder **Van Voorden** meent dat ze wel in de bijlagen staan als verbinding; het beleidskader jeugd hoeft men niet over te schrijven;

Democraten Hilversum:

- is de integrale beleidsscan gezondheid nog onduidelijk; de raad maakt financiële en gezondheidsafwegingen en gevraagd wordt hoe de wethouder keuzen wat over wat relevant is; wethouder **Van Voorden** zegt toe de raad daarover nog voor de raadsvergadering verder te informeren..

De PvdA:

- vraagt of consultants voor jongeren op scholen wat betreft de mentale gezondheid goed werken; wethouder **Van Voorden** vindt de grootste uitdaging het verbinden van pedagogische kaders met het geïndiceerde veld en welke rol de spelverdeler heeft, die verwijst, wat een school, huisarts of de gemeente kan zijn; mentale gezondheid is eigenlijk een vraagstuk voor de beleidsagenda jeugd; veel meer wil hij intrinsiek op scholen het gesprek voeren over wat nodig is, een collectieve aanpak; jeugdconsultanten zijn heel betrokken en de vraag is hoe de school en ouders daarvan gebruik maken.

D66:

- informeert hoe men weet met de beleidsagenda in de goede richting te bewegen; wethouder **Van Voorden** wijst op het DIN, dat naar de raad toekomt en waar is te zien hoe activiteiten bijdragen aan doelen; hij is van oordeel nog nooit zo'n mooie monitor te hebben gehad;

GroenLinks:

- is benieuwd naar de praktijkondersteuner huisarts jeugd, de invloed daarvan op de mentale veerkracht van jongeren en of er uitbreidingsmogelijkheden zijn; wethouder **Van Voorden** licht toe dat alle huisartsen daarvan gebruik kunnen maken; er worden meer jongeren door die praktijkondersteuner geholpen, aan wie anders jeugdhulp verleend zou zijn; de lokale teams gaan de werking versnellen; uiteindelijk moet het leiden tot een positieve businesscase.

8. Oordeelsvorming Beleidsagenda Gezondheid

Woordvoerders:

fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. M. Boukhriss; D66: G. Reichman; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: S.J. Hexspoor; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: mw. M. Dankbaar; SP: G. Dunker; ChristenUnie: mw. M. Hildering/Spoelstra; BVNL: mw. A. Leeuwin
College: G.J. van Voorden, wethouder.

De ChristenUnie:

- vindt de verbinding van de beleidsagenda met andere beleidsterreinen mooi en van toegevoegde waarde;
- noemt de nadruk op de structurele oorzaken mooi, zoals bestaanszekerheid, huisvesting en leefomgeving;;
- noemt het goed dat wordt gekeken naar de woonkwaliteit en buitenruimte;
- vindt verkeersveiligheid minder belicht, ook omdat het aantal gemelde ongelukken heel hoog is;
- wil smartphonegebruik beter beschreven zien in het stuk;
- wenst bij preventie en mentale gezondheid een stuk zingeving zien;
- ziet geen cultuursensitieve interventies, die een toevoeging kunnen zijn;
- vraagt aandacht voor meer doen aan schone lucht en daarin daadkrachtiger zijn;
- wordt blij van de komst van de sociale kaart.

D66:

- heeft tegen de startnotitie gestemd, maar denkt dat een integrale aanpak heel goed is; gezondheid hoort in elk beleidsterrein zichtbaar te zijn;
- stelt dat alles met elkaar samenhangt en wil scherper zijn op het aantonen de goede richting uit te bewegen; daartoe moet men scherper zijn op het definiëren van gezondheid en daarover ervaringsdata meenemen;
- vraagt aandacht voor mantelzorg, gezien de overbelasting van mantelzorgers; pleit voor meer gebruik maken van nieuwe ideeën;
- vraagt aandacht voor toegang van de Wmo-consulent en de doorlooptijd om geholpen te worden.

GroenLinks:

- gaat het onderwerp aan het hart en is blij met het voorliggende stuk;
- wil meer inzet op hechte wijken, waarbij er meer onder één dak komt+ / wil faciliteiten monitoren, omdat die onder druk staan;
- wil een collectief aanbod en weerbaarheid bij stress meer faciliteren;
- vraagt aandacht voor stimuleren dat mensen naar de tandarts gaan;
- wenst het onderwerp fijnstof niet onaangeroerd te laten blijven.

Democraten Hilversum:

- waardeert de mooie en brede gezondheidsagenda, die toekomstgericht is en gaat over mensen die wonen, werken en leven; dat draagt bij aan gezamenlijke ambities, waar Hilversum voor staat;
- stelt dat de integrale beleidsscan gezondheid de effecten van gezondheidsbeleid inzichtelijk maakt, waarbij de raad de uitkomst daarvan kan meewegen in zijn oordeel op beleidsstukken;

- dankt de wethouder voor het voor de raadsvergadering terugkomen op hoe de integrale beleidscan vorm krijgt.

De SP:

- is van mening dat het goed is dat het akkoord er ligt, omdat het ook gaat over wonen;
- denkt ook aan mensen zonder woning;
- stelt vast dat sommige mensen ook van zichzelf ziek kunnen zijn;
- hoopt per wijk te kijken hoe mensen met elkaar verder kunnen, bijvoorbeeld in een wijk- en buurtcentrum;
- is blij met de komst van een zorgkaart;
- hoopt snel op een oplossing als iemand na plaatsing in een woning niet mee kan komen;
- maakt zich zorgen over de wachttijden bij de Wmo, die aan hun lot worden overgelaten.

Fractie Durlacher:

- steunt het streven naar een gezondere samenleving;
- waakt ervoor dat gezondheid verwordt tot een topdown sturingsinstrument; gezondheid is geen product dat de overheid oplegt, maar een fundament dat mensen zelf bouwen, met ondersteuning waar nodig;
- wringt de inzet op leefstijlverandering interventies, omdat men gezondheid mensen niet opdringt, maar mogelijk maakt;
- pleit voor een benadering gebaseerd op positieve gezondheid, met aandacht voor mentale veerkracht, zingeving, sociale verbondenheid en zelfregie;
- vraagt zich af welke ruimte het beleid laat voor eigen keuzen van inwoners en hoe te voorkomen is dat preventiebeleid verzandt in drang of betutteling;
- roept op vooral te investeren in bewustwording, goede informatie en het versterken van het maatschappelijk middenveld;
- wil kiezen voor een koers die de inwoners aanmoedigt en niet aanstuurt.

Hart voor Hilversum:

- deelt het streven om verschillen in gezondheid en leefomstandigheden tussen inwoners terug te dringen;
- vindt de keuze goed om gezondheid niet enkel als zorgthema te benaderen, maar als leidraad binnen het volledige gemeentelijke beleid;
- vindt de zeven actielijnen een breed en goed doordacht kader voor uitvoering bieden;
- waardeert de aandacht voor mentale gezondheid, het waarborgen van bestaanszekerheid en het versterken van de sociale samenhang in buurten;
- hecht aan het verder gaan van ambities dan papier;
- juicht de stevige inzet op preventie toe;
- heeft het doel dat de agenda vooral merkbare verbeteringen brengt in het dagelijkse leven van de Hilversummers;
- staat positief tegenover de beleidsagenda, met de nadruk op een zorgvuldiger uitvoering die echt het verschil voor inwoners maakt.

De PvdA:

- ziet grote verschillen tussen wijken in Hilversum; in sommige wijken leven mensen acht jaar korter en leven zij 21 jaar minder gezond, wat zij ongewenst vindt, waarover ook een motie is aangenomen, die de basis voor de notitie is;
- wil samen harder werken aan gerichte maatregelen om kwetsbare wijken te versterken, wat helder is verwoord;
- noemt de wijkgerichte aanpak en een brede kijk op gezondheid en preventie heel goed;
- vindt de actiepunten echter te beperkt om de grote ambitie waar te maken;
- ziet graag meer concrete acties, met de gezonde school als spil van de wijk, bijvoorbeeld via gezonde schoollunches in alle kwetsbare wijken;
- wil weten hoeveel scholen er in kwetsbare wijken zijn;
- wil gezonde voedselkeuzes rondom scholen stimuleren;

- adviseert het aantal jeugdconsulenten uit te breiden en schoolpleinen in te zetten als plekken om te sporten.

De VVD:

- vindt het mooi schoolpleinen te gebruiken voor sport;
- noemt gezondheid ook veiligheid, geen geweld en niet pesten, wat terugkomt in de gezondheidsnotitie;
- vindt het belangrijk aandacht in wijkcentra te besteden aan wat een gezonde levensstijl is;
- wijst erop dat de opvoeding thuis begint;
- vindt het belangrijk samen te werken aan het uitgangspunt één plan en één regisseur per gezin;
- kijkt uit naar de sociale kaart.

Het CDA:

- vindt een mooie beleidsagenda gezondheid voorliggen en noemt de geïntegreerde aanpak met andere beleidsvelden heel goed;
- ziet tal van actierichtingen, die heel breed zijn en daagt uit daaraan niet meer acties toe te voegen;
- is erg voor de aanpak samen te kijken naar prioriteiten, koersvast te zijn en in te zetten op wat echt werkt; van wat minder goed werkt kan men afscheid nemen.

Debat

Wethouder **Van Voorden**:

- heeft een beleidsagenda mantelzorg gemaakt en deelt de zorg daarover;
- wijst op een gedane overheveling bij de behandeling van de kadernota om dienstverlening op het gebied van de Wmo te verbeteren;
- werkt aan hechte wijkplannen met verbinding met huisartsen;
- is het een afweging hoe breed de agenda wordt; er is heel veel geparticipeerd met partners in de stad; er is ook geen budget.

GroenLinks:

- vraagt welke keuzes het CDA wil maken; het **CDA** schrikt van de grote gezondheidsverschillen tussen wijken en legt daar prioriteiten; daarop zou het CDA inzetten.
 - de **PvdA** hecht daaraan ook belang en vraagt wat de commissieleden vinden van de suggestie om het concept gezonde school verder te concretiseren;
 - de **SP** vindt een gezonde school prima, maar wil naast voeding ook naar het klimaat in de scholen kijken;
- denkt dat er GALA-middelen zijn om de schoolomgeving beter te maken en om de zorgomgeving beter te maken;
 - wethouder **Van Voorden** werkt aan woonzorgcirkels en wachtverzachters, maar die zitten in andere agenda's.

D66:

- wil naast jeugd ook op andere groepen focussen om die niet tekort te doen; de **PvdA** heeft het doel verschillen tussen wijken verkleinen en scholen zijn daartoe het middel; scholen kunnen ook een ontmoetingsplek voor ouders zijn, bijvoorbeeld om te sporten;
- maakt zich zorgen om mantelzorgers.

GroenLinks:

- informeert naar de mening van de fracties over tandzorg;
 - **Democraten Hilversum** heeft daarvoor aandacht, ook preventieve tandzorg;
 - wethouder **Van Voorden** heeft daarnaar ook gekeken en suggereert de consultatiebureaus daarnaar te laten kijken;
 - het **CDA** wil dit punt ook de zorgverzekeraars aanspreken; tandzorg zit namelijk tot 18 jaar in het zorgpakket; wethouder **Van Voorden** laat zich graag door de raad sturen

Advisering

GroenLinks adviseert met een debat over schoolpleinen en preventieve tandzorg.

De **PvdA** adviseert positief met een debat over scholen

Het **CDA** adviseert zonder debat

De **SP** en **D66** maken een voorbehoud met debat.

De **ChristenUnie** adviseert positief met debat en dient een motie in over schone lucht en houtstook

Hart voor Hilversum adviseert positief en wacht moties af.

De **VVD** adviseert positief met debat en wacht moties af.

Fractie Durlacher adviseert positief met debat.

Democraten Hilversum adviseert positief met debat en wacht het schrijven van de wethouder af.

9. Beeldvorming Jaarstukken 2024 en Zienswijze Begroting Tomin 2026

Woordvoerders:

*fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. R. de Jong-schrijvers; D66: L. Verburg; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: mw. S. Steenkamp; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: M. Bakker; SP: J.W.A. Meddens; ChristenUnie: mw. M. Hilderling-Spoelstra; BVNL: --
College: B. Heller, wethouder.*

De voorzitter:

- vermeldt dat de gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningsschap Tomingroep jaarlijks de conceptbegroting naar alle deelnemende gemeenten ter kennisneming stuurt, waarop gemeenteraden een zienswijze kunnen indienen;
- geeft aan dat de begroting voor 2026 van de Tomingroep laat zien dat de financiële positie verder verslechtert, waarover in de zienswijze zorgen worden geuit en wordt gevraagd aan het algemeen bestuur, de directie en de raad van commissarissen zich te concentreren op oplossingen.
- merkt op dat de raad wordt gevraagd om de voorgestelde zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken aan de Tomingroep;
- wijst erop dat de commissie vanavond vergadert over de zienswijze.

Het CDA:

- maakt zich meer zorgen over de korte termijn en vraagt of de paragraaf over liquiditeit scherper moet en de zienswijze moet vermelden dat dat punt een urgente noodzaak heeft; wethouder **Heller** erkent dat liquiditeit een van de punten is, die de meeste aandacht moet hebben;

De PvdA:

- informeert welke tijdelijke aanvullende ondersteuningsmaatregelen worden overwogen voor mensen met een arbeidsbeperking, maar niet onder de Wsw vallen, zolang de nieuwe visie nog ontwikkeling is; wethouder **Heller** heeft daartoe geen specifieke aanvullende maatregelen, heeft daarvoor aandacht en blijft daarop inzetten en begeleiden via consultants.

D66:

- is benieuwd of de wethouder het gevoel heeft dat de Tomingroep nog in control is; wethouder **Heller** is daarover in gesprek met de directie en de raad van commissarissen; ICT-problemen

spelen al langer en daarvan heeft de organisatie last; oplossingen kunnen na de zomer tegemoet worden gezien.

De SP:

- vraagt of er een ontwikkeling is in het veranderen van denken; wethouder **Heller** miste een jaar terug het gevoel van urgentie en was toen al van mening dat er heel snel iets moest gebeuren; nu zijn alle betrokkenen het erover eens niet veel tijd meer te hebben en dat besluiten nodig zijn; er zijn aanvullende tekorten en een liquiditeitsprobleem; hij is blij dat het liquiditeitsprobleem nu wordt gedeeld;
- vindt een strakkere tekst over liquiditeit symptoombestrijding en wil laten aangeven dat het heel anders moet, waarmee men het probleem aanpakt; wethouder **Heller** is het daarmee eens en zet alle effort in op de toekomstsituatie van de nieuwe Tominggroep.

De ChristenUnie:

- informeert naar zienswijzen van andere gemeenten en hoe Almere naar de begroting kijkt; wethouder **Heller** is daarmee niet bekend.

Democraten Hilversum:

- noemt problemen structureel en vraagt of die ook doorwerken naar cliënten toe; wethouder **Heller** krijgt via de directie berichten dat de situatie voor onrust zorgt onder betrokkenen, met name de Sw-bevolking; hij benadrukt echter dat er altijd een Sw-bedrijf zal zijn en dat staat niet ter discussie; dat is een van de uitdagingen waarvoor het management staat;
- de **SP** stelt dat Almere een soortgelijke brief zou moeten sturen en als dat niet zo is Hilversum er steviger zou moeten ingaan; wethouder **Heller** benadrukt dat de jaarstukken nog geen toekomstvisie zijn en de zienswijze niet met Almere is besproken; de urgentie richt zich met name op het volgende agendapunt.

D66:

- is benieuwd of de Tominggroep ander werk moet binnenhalen en of de gemeente een rol speelt bij het oplossen van de mismatch tussen vraag en aanbod; wethouder **Heller** licht toe dat geholpen cliënten wat dichterbij de arbeidsmarkt staan en die de gemeente graag ziet; voor Sw'ers kan een groot deel van de populatie worden geholpen.

De VVD:

- vraagt in hoeverre de Tominggroep samenwerkt met bedrijven en of mensen daar zijn onder te brengen; wethouder **Heller** denkt dat cliënten beter te helpen zijn met integrale dienstverlening en reguliere werkgevers; aantallen heeft hij niet paraat.

Democraten Hilversum:

- vraagt op welke termijn de doorlichting van de operationele bedrijfsvoering wordt uitgevoerd en wat de risico's zijn als de Tominggroep daaraan geen gehoor geeft; wethouder **Heller** is daarover in gesprek en kijkt daartegen wat verschillend tegenaan; het is zinvol om dat nu te doen, omdat het operationeel resultaat achterblijft bij de verwachting;
- vraagt of het helpt de zienswijze te verscherpen en wil weten hoe de wethouder morgen de bestuursvergadering ingaat; wethouder **Heller** wil helderheid over zaken om stappen naar de toekomst te kunnen zetten en zaken goed te regelen; elders in Nederland maken Sw-bedrijven ook verlies; de inzet blijft scherp aan de wind te zeilen; de meest urgente vragen gaan over liquiditeit; als de raad uitdrukking geeft aan specifieke wensen en zorgpunten neemt hij die graag mee en dan helpt dat.

10. Oordeelsvorming Jaarstukken 2024 en Zienswijze Begroting Tomin 2026

Woordvoerders:

*fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. R. de Jong-schrijvers; D66: L. Verburg; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: mw. S. Steenkamp; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: M. Bakker; SP: J.W.A. Meddens; ChristenUnie: mw. M. Hildering Spoelstra; BVNL: --
College: B. Heller, wethouder.*

GroenLinks:

- is het duidelijk is dat acteren nodig is op het liquiditeitsprobleem waarop te acteren is, waarover het volgende agendapunt gaat;
- hoort zorgen over de huidige situatie, die nu in kaart te brengen zijn.

De ChristenUnie:

- vindt het fijn dat de urgentie bovenaan staat;
- mist het beeld van waar men nu staat en of er verbetering zichtbaar is, evenals wat de gemeente Almere in het verhaal betekent;
- vindt het fijn dat medewerkers hun werk kunnen doen en dienstverlening verder gaat.

D66:

- wil niemand laten vallen en dat medewerkers een positieve bijdrage aan de samenleving kunnen blijven leveren;
- baart de situatie grote zorgen, die laat zien dat er behoefte is aan meer realistische plannen, voor nu en in de toekomst;
- valt het op dat de situatie soms is gepresenteerd als onoverkomelijk, terwijl de brief over liquiditeitsproblemen ook knulligheden in de bedrijfsvoering benoemt, zoals slecht werkend ICT, te veel gekocht werk voor te weinig personeel en de mismatch en gebrekkige samenwerking met de gemeente;
- is het eens met de zienswijze met acties voor de korte termijn, zoals het doorlichten van de bedrijfsvoering om beter te kunnen sturen en het kunnen maken van scherpere keuzen, zowel voor de korte als langere termijn;
- wil de zienswijze scherper formuleren;
- vindt het hoog tijd om over de toekomst na te denken.

De PvdA:

- ziet urgentie met betrekking tot dienstverlening aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt; daartoe wil de fractie op de korte termijn een oproep doen;
- stelt dat de toeleiding van mensen met een tekort naar de arbeidsmarkt ook een vak is; het gaat dus niet alleen over geld, maar ook over mensen, die zich elke dag voor de samenleving inzetten, die hun collega's zien verdwijnen en geen werkzekerheid meer hebben.

Het CDA:

- sluit zich aan bij de PvdA;
- wil een bijdrage horen over de stand van de dienstverlening en dat nog altijd de goede dingen gebeuren;
- worstelt met de zienswijze en vraagt zich af of een doorlichting van de bedrijfsvoering nog wat oplevert in deze fase;
- twijfelt aan de formulering van de zienswijze en gaat daarover nog nadenken.

Hart voor Hilversum:

- gaat het ook om mensen en hoopt dat bij hen meer rust kan komen;
- erkent de grote problemen en wil het stuk laten aanscherpen.

De SP:

- spreekt waardering voor het SW-werk uit, maar ziet dat het Tomin niet lukt om een ander soort bedrijf te worden;
- had het verdampte geld willen inzetten om mensen aan het werk te helpen.
- noemt bijsturen lastig, maar wil dat niet opgeven.

Democraten Hilversum:

- deelt dezelfde zorgen als andere fracties over de financiële situatie;
- stelt dat condities voor mensen goed moeten zijn;
- vraagt voor de raadsvergadering een terugkoppeling van de bestuursvergadering, ook over het hogere tekort van € 900.000,-.

De VVD:

- ondersteunt de andere fracties;
- wil mensen niet in de kou laten staan;;
- vraagt of social return is in te zetten;
- wil de zienswijze laten aanscherpen; het **CDA** ondersteunt dat; wethouder **Heller** denkt dat de bestuursvergadering van 26 juni niet de huidige situatie drastisch zal veranderen en geen ander licht op de zaak zal werpen; hij zal het hogere tekort niet nader kunnen duiden; na het zomerreces volgt daarover nadere informatie en hij ziet een amendement met veel belangstelling tegemoet.

Debat

GroenLinks:

- vraagt wie de lead kan nemen bij het aanscherpen van de zienswijze; het **CDA** wil dat doen, maar heeft dan wel input nodig;
 - de **SP** wil weten wat de aanscherpingen precies zijn; het **CDA** wil de zienswijze beperken tot het voorliggende stuk en niet verbreden naar visiedocumenten
 - de **ChristenUnie** mist zelfreflectie naar Hilversum zelf, zoals ketensamenwerking; daarover wil zij in de zienswijze iets terugzien;
 - **D66** vindt het goed om nu de volgende discussie te voeren.

Advisering aan de raad

Democraten Hilversum adviseert zonder debat en houdt contact over zienswijze met collega-fracties.

GroenLinks en de **PvdA** adviseren zonder debat

De **SP** wacht de formulering van het amendement af.

Het **CDA** kondigt een amendement aan.

De **VVD** maakt een voorbehoud.

D66 en de **ChristenUnie** doen dat eveneens en helpt graag mee aan het vormgeven van het amendement.

Hart voor Hilversum maakt een voorbehoud zonder debat.

11. Beeldvorming Visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf

Woordvoerders:

fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. R. de Jong-schrijvers; D66: L. Verburg; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: mw. S. Steenkamp; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: M. Bakker; SP: J.W.A. Meddens; ChristenUnie: mw. M. Hildering Spoelstra; BVNL: --
College: B. Heller, wethouder.

De voorzitter:

- leidt in dat in de vergadering van de commissie Zorg, Welzijn en Samenleving van 11 september 2024 is toegezegd om voor de zomer van 2025 een visie op te stellen op arbeidsontwikkeling en de rol die een sociaal ontwikkelbedrijf daarbij speelt;
- vervolgt dat in de voorliggende visie uitvoering is gegeven aan deze opdracht, waarbij tevens een aantal toekomstscenario's is voorgesteld om nader te gaan onderzoeken.

Democraten Hilversum:

- refereert aan het commissievoorstel van september 2024, waarin de kanttekening staat eerst te bespreken vorm te geven aan de uitvoering van de participatie en vraagt of dat in de voorliggende stukken voldoende is geborgd; wethouder **Heller** wijst erop dat de visie is ingestoken vanuit de Participatiewet, inclusief de meest kwetsbare doelgroep; de visie is vooral input voor gesprekken om met acht partijen tot een gezamenlijk gedragen uitkomst te komen; daar zit wel ruimte in; de visie is voldoende om de exercitie aan te gaan.

De PvdA:

- gaat in op pagina 23, waar staat dat een vereiste van de nieuwe situatie is dat de vraag van de arbeidsmarkt leidend is, terwijl bekend is dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt extra ondersteuning nodig hebben en niet vanzelf aan het werk komen; de fractie informeert hoe deze twee uitgangspunten in de praktijk zullen worden verbonden; wethouder **Heller** wijst op de gedachte om geen werksoorten in te richten los van wat wordt gevraagd; er zijn behoeften vanuit de markt; vervolgens moet vanuit de gemeente voldoende ondersteuning en begeleiding komen bij werkzaamheden, zodat medewerkers die bij reguliere organisaties en werkgevers kunnen uitvoeren; het gaat om een loonkostensubsidie en begeleiding van de werkgever; matching is een corebusiness van een professional

De VVD:

- hoort dat bedrijven en sportverenigingen best een arbeidsplaats willen creëren en vraagt of zij te helpen zijn; wethouder **Heller** vindt dat de inzet van de visie; het gesprek daarover is gevoerd met AM match en dat is de centrale opdracht en uitdaging van het nieuwe ontwikkelbedrijf.
- informeert naar het maken social returnafspraken met bedrijven; wethouder **Heller** maakt daarvan nu al gebruik en wil dat blijven doen; dat is opgenomen in het stuk.

De ChristenUnie:

- wil een toelichting op de oprichting van een eigen ontwikkelbedrijf door de gemeente Almere; wethouder **Heller** weet dat die gemeente een visie ontwikkelt en daarbij breed naar alternatieven kijkt; hij kan niet zeggen hoe de gemeente Almere denkt; een nette scheiding kan daar op steun rekenen;
- vraagt of die afscheiding grote impact op Hilversum zal hebben; wethouder **Heller** stelt voor in gezamenlijkheid de bestaande structuur te ontmantelen en daarna iets nieuw te bouwen; er zijn twee verschillende arbeidsmarkten waartussen beperkte uitwisseling plaatsvindt; schaalvoordelen zijn voornamelijk te behalen op overhead en achterliggende organisaties; dat betreft hoofdzakelijk uitwerking.

Hart voor Hilversum:

- informeert naar de consequenties van de werknemers van de Tominggroep; wethouder **Heller** antwoordt dat die situatie niet verandert; zij ontvangen gewoon loon, blijven hun aanstelling houden en onder de cao vallen; er is wel onrust die niet te voorkomen is; daarom moet de periode van onduidelijkheid zo kort mogelijk duren.
- de **SP** vraagt of altijd een detachering vanuit de Tominggroep blijft; wethouder **Heller** zal mensen altijd een veilige werkomgeving bieden; niet iedereen is gerust te stellen dat die diens huidige plek behoudt;
- de **SP** vraagt hoe de afscheiding van de gemeente Almere van de regeling zich verhoudt tot de urgentie, die allen voelen; als men te voorzichtig is zet men wellicht niet snel genoeg de benodigde stappen; wethouder **Heller** licht toe dat degene die breekt betaalt; de kans is dan groot dat partijen daartoe niet het initiatief nemen; er wordt daarom uitgegaan van een ordentelijke collectieve ontvlechting van wat er nu is en daarna een opbouw; tijdverlies wordt daarmee zoveel mogelijk voorkomen;
- de **SP** wil weten of de verhoudingen met Almere zodanig zijn dat het voorgestelde een constructieve weg is om er samen uit te komen; wethouder **Heller** antwoordt dat allen de urgentie voelen en er geen animositeit is; als Almere ook de voorgestelde keuze maakt zou er een bijna technische operatie moeten volgen.

D66:

- vraagt in hoeverre een nieuwe visie snel geïmplementeerd kan zijn en of die planning realistisch is; wethouder **Heller** denkt dat het scenario realistisch is, maar wel ambitieus; meningsverschillen kunnen de snelheid beïnvloeden
- vraagt of de planning sneller kan worden afgerond dan voor 1 januari 2028; wethouder **Heller** wil het snel regelen, maar wil ook realistisch zijn; het gaat om vergaande zaken en een gecompliceerde governancestructuur nu, evenals gemeenteraden die alle een rol spelen.

GroenLinks:

- constateert dat het stuk vooral is gericht op een governancewijziging en mist nog de mens en het werk in de visie; wethouder **Heller** gaat het om meer dan governance alleen en wijst op drie organisatiemodellen, waarover een voorkeur wordt uitgesproken; in de pijlers gaat het heel erg om cliënten en wat zij nodig hebben, zoals maatwerk;
- mist een duidelijk beeld voor wie men het doet; in het visiestuk zijn de cliënten niet meer mens te noemen; hoe houdt men cliënten in het hoog; wethouder **Heller** heeft die vanaf pagina 9 in beeld proberen te brengen; de doelgroep staat op pagina's 20 en 21 en dat is de oude Sw-doelgroep, maar ook degenen die niet meer daar kunnen instromen; daarvoor zijn er de banenafspraken, beschut werk en de loonkostensubsidie; het betreft de meest kwetsbare doelgroep op de arbeidsmarkt; deze groep zit op de grens van de Participatiewet en arbeidsmatige dagbesteding vanuit de Wmo.

Democraten Hilversum:

- wil weten hoe arbeidsmatige dagbesteding nu is georganiseerd en hoe de mensen daartoe nu worden bediend; wethouder **Heller** heeft dat nu via een aparte poort in de Wmo geregeld; de ambitie is om groepen meer bij elkaar te brengen; grenzen tussen arbeidsmatige dagbesteding en de Sw-populatie zijn fluïde; nu is die koppeling er nog niet.

De PvdA:

- vraagt hoe de regiogemeenten tegen de visie aankijken; wethouder **Heller** schat in dat zij meegaan in de schaal van de arbeidsmarktregio, maar weet voor het overige niet waar zij accenten leggen; het idee is om direct na de zomervakantie bij alle partijen een uitvraag te laten doen; op basis van verschillen wordt dan bezien of partijen het eens kunnen worden;
- de **ChristenUnie** vraagt wat zij zich bij dan een faciliterende rol van de gemeente moet voorstellen; wethouder **Heller** verwijst daarvoor naar de varianten, waarbij er een lichte voorkeur geldt voor variant b, welke facilitering in eigen huis zal worden uitgevoerd; het gaat om een lichte gemeenschappelijke regeling, waarbij

beleidsvorming door de gemeenschappelijke regeling gebeurt en de uitvoering door de gemeente Hilversum.

Het CDA:

- informeert naar de rol van Tomingroep in de transitieperiode; wethouder **Heller** antwoordt dat die rol ongelofelijk essentieel is, zeker in de transitieperiode; Tomin moet in die periode zorgen voor de kwetsbare mensen en de dienstverlening daar naartoe moet zo ongestoord mogelijk doorgang krijgen;
- vraagt of een zeker moment een overgang plaatsvindt van medewerkers naar een andere werkgever, een gemeentebedrijf; wethouder **Heller** stelt zich voor dat op enig moment in formele zin een overdracht naar een andere werkgever plaatsvindt.

De VVD:

- stelt een vraag over een impulsbudget dat het Rijk beschikbaar stelt en informeert naar de consequenties daarvoor als een van de gemeenten uit het samenwerkingsverband stapt; wethouder **Heller** maakt daarvan op dit moment gebruik; in het najaar is het idee een projectleider ten laste van die gelden aan te stellen, dat loopt via de grootste gemeente Almere; in het scenario dat hij voor ogen heeft zou Hilversum zo'n subsidie kunnen aanvragen.

Democraten Hilversum:

- vraagt of alle deelnemers een gelijke stem hebben om invloed uit te oefenen op een bepaalde situatie, bijvoorbeeld bij sores; wethouder **Heller** stelt dat er bij een gemeenschappelijke regeling heel goed met gewogen stemmen is te werken; versimpeling van de governance en een directere aansturing zijn redenen om van de huidige constructie met een schap, bv en raad van commissarissen, af te willen; variant a is een klassieke gemeenschappelijke regeling en levert het minst probleemoplossend vermogen, omdat men daarbij discussies houdt.

D66:

- is benieuwd in hoeverre bij uitwerking van scenario's rekening wordt gehouden met voor- en nadelen van een krappe en ruime arbeidsmarkt; wethouder **Heller** stelt dat de organisatie in staat moet zijn om in beide situaties te acteren; hij hoopt dat de kwetsbare doelgroep bij een krappe arbeidsmarkt beter aan de slag kan gaan, maar hij merkt dat werkgevers die omslag deels nog moeten maken; de vraag is dus of die twee arbeidsmarkten zo enorm verschillen; de uitdaging is dat mensen op een juiste plek terecht komen, met de juiste begeleiding, zodat ze loonwaarde en economische waarde creëren; het is dan altijd goed om kwetsbare mensen aan te nemen, omdat die hun bijdrage kunnen leveren.

Hart voor Hilversum:

- vraagt of jobcoaches goede resultaten kunnen behalen; wethouder **Heller** reageert dat de gemeente die ook in dienst heeft en ook nazorg bieden.

12. Oordeelsvorming vorming Visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf

Woordvoerders:

*fracties: fracties: Hart voor Hilversum: mw. R. de Jong-schrijvers; D66: L. Verburg; VVD: mw. E.M. Zeeuw van der Laan; GroenLinks: mw. S. Steenkamp; CDA: G.J. Postma; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: M. Bakker; SP: J.W.A. Meddens; ChristenUnie: mw. M. Hilderling Spoelstra; BVNL: --
College: B. Heller, wethouder.*

De **voorzitter** leest het raadsvoorstel voor:

- de visie op "Arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf" vast te stellen
- drie toekomstscenario's, zoals die in "Visie op arbeidsontwikkeling en de rol van een sociaal ontwikkelbedrijf" staan opgenomen, verder te onderzoeken.

De PvdA:

- ondersteunt het besluit om de toekomstscenario's verder uit te werken;
- acht het positief dat centrumgemeente Hilversum het voortouw daarin neemt;
- vindt het belangrijk dat de uitvoering dichtbij de beleidsontwikkeling wordt betrokken;
- ziet potentie in het versterken van de rol van de raad door zeggenschap en betrokkenheid te vergroten;
- onderstreept de cruciale rol van het werkcentrum, een soort laagdrempelig en betrouwbaar aanspreekpunt als mensen tegen problemen aanlopen; het gaat om het belang van een goede triage en vaststellen welke ondersteuning iemand nodig heeft om weer aan het werk te komen;
- wil mensen niet tussen wal en schip laten belanden.

De ChristenUnie:

- vindt het fijn dat scenario's onderzocht worden;
- is blij dat de doelgroep altijd van de voorziening gebruik kan maken, vraagt hoe die zich zal ontwikkelen en of de gemeente een faciliterende rol kan ontwikkelen; is de gemeente daarvoor klaar en is onderzocht wat daarvoor nodig is;
- noemt het mooi dat het een centrum voor innovatie moet worden;
- leest ook onzekerheid over vervallende infrastructuur en hoopt op snelle duidelijkheid daarover;
- vindt samenwerking met zorgorganisaties betreffende arbeidsmatige dagbesteding een goede zaak;
- hoopt dat de visie van de Tomingroep over het zijn van ontwikkelbedrijf ook is meegenomen in de overwegingen en scenario's en dat de gemeenten daarvan leren;
- is benieuwd naar de zienswijze van de Tomingroep op de scenario's.

D66:

- vindt het heel goed dat de gemeente proactief met de toekomst van het sociaal ontwikkelbedrijf aan de slag gaat, omdat de huidige opzet niet houdbaar blijkt;
- vindt het voorliggen van drie scenario's goed, maar die zouden concreter moeten aangeven wat ze voor de huidige knelpunten betekenen;
- ondersteunt het pakken van een directe rol door Hilversum, maar wil ook realistisch kijken wat te realiseren is in coördinatie, ook met de huidige exploitatie-ervaringen en de moeite om het juiste personeel aan te trekken.

GroenLinks:

- noemt de visie met drie opties er goed uitzien en wil aan samenwerking tussen gemeenten vasthouden;
- is blij dat de mens niet uit beeld is, maar roept op om dat ook in het stuk zichtbaar te maken;
- stelt dat het onderwerp geld zal blijven kosten;
- hoopt dat in de planning ook met verkiezingen rekening is gehouden.

Het CDA:

- moest slikken bij de gedachte dat er een gemeentelijk ontwikkelbedrijf gaat komen en heeft vertrouwen dat dat een goede ontwikkeling zal blijken te zijn;
- hoopt dat bij de governance de rol en positie van de raad kan versterken, in verband met de gevoelde afstand in de afgelopen jaren;
- is benieuwd hoe Wijdmeren tegenover het voorstel staat;
- vraagt aandacht voor de transitieperiode, zodat er vertrouwen is dat in die periode op een goede manier met kwetsbare mensen wordt omgegaan.

De VVD:

- wil de rol van de raad duidelijk laten worden;
- ziet een sociaal ontwikkelbedrijf als een springplank naar regulier werk; bij geen werk moeten mensen kunnen meedoen door stages en opleidingen;

- vindt het betrekken van werkgevers en sportverenigingen heel belangrijk, vanwege de vele mogelijkheden in bedrijven, ook bij sportverenigingen;
- stelt dat de materie heel belangrijk is, omdat mensen van de doelgroep te veel aan de zijkant staan.

De SP:

- sluit zich bij de laatste zin van de VVD aan;
- is blij met de kernwaarde in het stuk om de inwoners centraal te stellen;
- constateert dat dagbesteding of Sw-werk voor sommigen het eindpunt is;
- staat achter het uitgangspunt dat werk moet lonen;
- geeft als kernwaarde ook samenwerking/coöperatie mee; voor werkgevers moet het ook laagdrempelig en makkelijk zijn om mee te doen;
- is enthousiast over de nadruk op kennis;
- vindt het stuk dus eigenlijk best goed;
- geeft de voorkeur aan de lichtere varianten b en c, die meer ruimte voor de gemeente laten om te bewegen;
- attendeert erop dat gemeentelijke ontwikkelbedrijven elders goede resultaten boeken.

Democraten Hilversum:

- wijst erop dat werk naast inkomen eigenwaarde, sociale verbinding en perspectief biedt;
- vindt de Tomingroep momenteel onvoldoende aansluiten bij Hilversummers met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat het tijd is voor een nieuwe koers;
- bekijkt de drie opties nog;
- wil in de transitieperiode situaties zoals bij WESPP in het verleden voorkomen en voor mensen uit de doelgroep het beste plekje creëren.

Hart voor Hilversum:

- sluit zich aan bij de gesproken mooie woorden;
- stelt dat de Tomingroep van heel groot belang voor Hilversum is, zodat het belangrijk is om daarmee goed om te gaan;
- vraagt zich af hoe het straks verder gaat met Wijdmeren;
- zou graag zien dat het aantal mensen dat gebruik kan maken van het ontwikkelbedrijf stijgt;
- hoopt dat het document uitgevoerd kan worden en heeft een voorkeur voor de varianten b en c.

Debat

De SP:

- vraagt de VVD of inzet van de doelgroep bij sportverenigingen een terugkeer naar de oude Melkertbaan betekent en hoe de minder goede aspecten daarvan anders kunnen worden geregeld; de **VVD** gaat het om mensen een besteding en zingeving geven, zodat ze meedoen, mogelijk met behoud van een (Wajong-)uitkering; het gaat om mensen helpen aan een zinvolle besteding of beschutte arbeidsplaats; een sociaal ontwikkelbedrijf kan begeleiden en daartoe bij bedrijven aankloppen;
- vraagt zich af hoe dat zich verhoudt tot het uitgangspunt dat werken moet lonen en hoe begeleiding door professionals zal gebeuren; de **VVD** wil minder kijken naar de bureaucratie en wil bezien wat er wel kan; buiten de regels om kan er veel meer; vrijwilligers kunnen mensen begeleiden;
- wil ook laten nadenken over professionele begeleiding en niet tegen de kernwaarden daarvan ingaan; de **VVD** geeft de SP mee een keer bij het Ketelhuis te gaan kijken, waar heel veel mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt werken.

De PvdA:

- memoreert dat de VVD een jaar terug een vlammend betoog hield voor persoonlijke aandacht en vraagt of dat in de uitwerking meegenomen moet worden; de **VVD** beaamt dat.

GroenLinks:

- is bezorgd de focus te leggen op governance, waardoor andere knelpunten niet zijn op te lossen en wil die zorg middels een motie of amendement aan de wethouder meegeven;
 - **D66** deelt die zorg, omdat governance niet alles oplost; vraag en aanbod van arbeid moeten op een goede manier bij elkaar komen;
 - wethouder **Heller** herhaalt dat de mens het uitgangspunt is en niet uit beeld verdwijnt; een aanscherping via een amendement ziet hij graag tegemoet;
 - **GroenLinks** vraagt of er naast governance tot 1 januari 2028 nog meer moet gebeuren; wethouder **Heller** erkent dat daar nog meer bij hoort; raad en college hoeven niet alles zelf uit te vinden;
 - de **SP** is het eens met het pleidooi om zorg concreet te maken; het stuk bevat goede kernwaarden, zoals de mens centraal stellen; als arbeidsmatige dagbesteding altijd mogelijk blijft krijgt men geen debacles als met WESPP; het is dan goed om naar een variant met een lichtere governancestructuur te gaan; wethouder **Heller** bevestigt dat; hij heeft goed contact over het onderwerp met zijn collega's uit Wijdemeren en die gemeente sluit zich aan bij de visie van Hilversum.

Advisering aan de raad

De **SP**, **Hart voor Hilversum** en de **VVD** adviseren positief met debat.

De **ChristenUnie**, **Democraten Hilversum** en **D66** adviseren positief.

Het **CDA** adviseert positief zonder debat.

De **PvdA** adviseert positief, maar heeft een onbevredigend gevoel over wat er de komende twee, drie jaar gebeurt.

GroenLinks adviseert positief en overweegt nog een amendement, zonder debat.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 00.12 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 17 september 2025.

De griffier,

De voorzitter,

M. Pen.

G.M. van den Top.